

MINEON DECEMBER

KONINKLIJKE VREN EN TYPIKA
*van het Feest van de Geboorte in het vlees
van onze Heer en God en Verlosser
Jezus Christus*

ORTHODOX KLOOSTER IN DE PEEL

❖ GEBORTE VAN DE MOEDER GODS ❖

ASTEN

KONINKLIJKE VREN EN TYPIKA

*van het Feest van de Geboorte in het vlees
van onze Heer en God en Verlosser
Jezus Christus*

*uitgave: Orthodox Klooster in de Peel
Geboorte van de Moeder Gods
Gruttoweg 7
5725 RT Asten
kerstvasten 2015 - 2018*

❖ WOORD VOORAF ❖

Deze voorlopige uitgave, die wordt gebruikt in het Orthodoxe Klooster in de Peel, is samengesteld uit verschillende, gedeeltelijk door ons gecorrigeerde, bestaande Nederlandse vertalingen (vnl. uit de uitgaven van het orthodox klooster St. Jan uit Den Haag). De rubrieken (volgens Grieks typikon) zijn door ons toegevoegd. We hopen t.z.t. een nieuwe vertaling te maken uit de originele Griekse tekst.

M. Maria † en medezusters

© Orthodox Klooster in de Peel - Asten -
uitgave kerstvasten 2015 - heruitgave 2018

voor meer informatie: + Orthodox Klooster in de Peel +
Geboorte van de Moeder Gods
Gruttoweg 7
5725 RT Asten
tel/fax (0031) 0493 - 560421
www.orthodoxasten.nl
e-mail: orthodoxasten@hetnet.nl

❖ INHOUD ❖

Eerste Uur	p. 5
Derde Uur	p.17
Zesde Uur	p.27
Negende Uur	p.39
Typika	p.49

❖ TYPIKON ❖

We zingen de Koninklijke Uren 's morgens daags voor het feest, tenzij Kerstmis op zondag of maandag valt, dan zingen we de Koninklijke Uren op de voorafgaande vrijdag.

❖ EERSTE UUR ❖

Wanneer we samengekomen zijn in de kerk, trekt de priester zijn epitrichiel en feloon aan, en de diaken de stichaar. De para-ecclesiarch zet een analoi klaar, richting de koninklijke deuren, en steekt een kaars aan op de kandelaar. De priester komt het schip van de kerk binnen, de diaken gaat hem voor met een wierookvat. De priester legt het Heilig Evangelie op de analoi en, staande voor de analoi, begint hij het gewone begin:

P *“Gezegend is onze God ...; Eer aan U, onze God, eer aan U!; Hemelse Koning ...”* .

L Heilige God, Heilige Sterke, Heilige Onsterfelijke, ontferm U over ons. (3x)

Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest,
Nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Alheilige Drieëenheid, ontferm U over ons.
Heer, wis onze zonden uit,
Meester, vergeef ons onze ongerechtigheden,
Heilige, bezoek ons en genees onze zwakheden,
omwille van Uw Naam.

Heer, ontferm U. (3x) Eer ... Nu en ...

Onze Vader, Die in de hemelen zijt,
Uw Naam worde geheiligd,
Uw Koninkrijk kome.
Uw wil geschiede, zoals in de hemel,
zo ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaren vergeven,
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.

P *Want van U is het Koninkrijk...*

L Amen.

Na de uitroep van het Onze Vader bewierookt de priester rond de analoi waarop het evangelie rust, en hij bewierookt de ikonen en de hele kerk. En de lezer begint ondertussen te lezen:

L Heer, ontferm U. (12x) Eer.... Nu en .... *en vervolgens:*

Komt, laat ons aanbidden en neervallen voor God, onze Koning.
Komt, laat ons aanbidden en neervallen voor Christus God, onze Koning.

Komt, laat ons aanbidden en neervallen voor Christus Zelf, onze Koning en God.

PSALM 5

HEER, leen Uw oor aan mijn woorden,
luister naar mijn geroep,
sla acht op mijn smekende stem,
mijn Koning en mijn God,
want tot U richt ik mijn bede.

HEER, hoor mijn stem in de ochtend,
in de ochtend zal ik voor U staan en Gij ziet op mij neer.

Want Gij zijt geen God die wetteloosheid wil,
geen boosdoener kan bij U wonen,
overtreders houden geen stand
voor Uw ogen,
Gij haat allen die onrecht bedrijven,
allen die leugen spreken richt Gij te gronde,
de mannen van bloed en bedrog
verafschuwt de HEER.

Maar ik, door de overvloed van Uw ontferming, ik zal
binnentreden in Uw huis,
ik zal mij buigen voor Uw heilige tempel in vreze voor U.

HEER, leid mij in uw rechtvaardigheid
vanwege mijn vijanden,
maak mijn weg recht voor Uw aanschijn.

Want in hun mond is geen waarheid,
hun hart is vol dwaasheid,
hun keel is een open graf,
met hun tong plegen zij bedrog.

Oordeel hen, God,
laat hen ten val komen door hun eigen plannen,
verstoot hen om hun grote goddeloosheid,
want zij hebben U verbitterd, o Heer.

Dan zullen allen die op U vertrouwen zich verheugen;
zij zullen jubelen in eeuwigheid en Gij zult onder hen
wonen,
allen die Uw Naam liefhebben, zullen in U roemen.
Want Gij, HEER, zegent de rechtvaardige;
als met een schild van welbehagen hebt Gij ons omgeven.

PSALM 44

Een goed woord welt op uit mijn hart,
ik zeg mijn werken aan de koning;
mijn tong is de pen van een snelle schrijven.
Gij zijt schoon boven alle zonen der mensen,
gratie is uitgestort op uw lippen,
daarom heeft God u gezegend voor eeuwig.

Gord uw zwaard om op uw heup, o Machtige,
in de bloei van uw schoonheid.
Maak u op, ruk met geluk vooruit en heers
omwille van waarheid, zachtmoedigheid en recht;
uw rechterhand zal u wonderbaar geleiden.
Uw pijlen zijn scherp, o Machtige;
volkeren vallen onder u
in de harten van de vijanden des konings.

God, Uw troon is in de eeuwen der eeuwen,
een scepter van gerechtigheid is de scepter van Uw rijk.

Gij bemint gerechtheid, maar haat onrecht;
daarom heeft God, uw God, u gezalfd
met olie der vreugde boven uw gezellen.

Mirre, balsem en kaneel geuren in uw klederen in de ivoren
vertrekken,
waaruit koningsdochters u vreugde verschaffen in uw heer-
lijkheid.

De koningin staat aan uw rechterzijde
met een gewaad van goudbrokaat getooid.

Luister, dochter, zie en neig uw oor;
vergeet uw volk en het huis van uw vader.
Want de Koning heeft uw schoonheid begeerd;
Hij is uw Heer en gij zult Hem aanbidden.
De dochters van Tyrus vallen met geschenken voor hem neer;
de rijksten van het volk zullen de gunst van uw aangezicht
zoeken.

De volle heerlijkheid van die koningsdochter is van binnen,
al is zij bekleed met gouden franje en kleurig gewaad,
de maagden uit haar gevolg worden bij de koning gebracht,
haar gezellinnen worden tot u geleid,
zij worden gebracht met vreugde en jubel,
zij worden geleid in de tempel des konings.

Voor het gemis van uw ouders worden u zonen geboren;
gij zult hen tot prinsen maken over heel de aarde,
zij zullen uw naam gedenken van geslacht tot geslacht,
daarom zullen de volken U belijden in eeuwigheid, en in
de eeuwen der eeuwen.

PSALM 45

Onze God is toevlucht en kracht,
Hij is een helper in de beproevingen die zo hevig over ons
zijn gekomen,
daarom vrezen wij zelfs niet tijdens een aardbeving,
als de bergen geworpen worden in het hart der zee,
als de wateren brullen en woest dooreenwoelen,
als de bergen geschokt worden door Zijn macht.

Het zwellen van de rivier verblijdt de stad Gods:
de Allerhoogste heiligt Zijn woontent,
God is in haar midden, zodat zij niet wankelt;
God helpt haar bij het eerste ochtendlicht,
de naties ontstelden, koninkrijken stortten ineen;
de Allerhoogste liet Zijn stem weerklinken, de aarde wankelde.

De HEER der krachten is met ons;
onze Beschermmer is de God van Jakob.

Kom en aanschouw Gods werken;
de wonderen die Hij op aarde verricht,
Hij doet oorlogen ophouden tot aan de grenzen der aarde,
Hij zal de boog breken, de wapens verbrijzelen,
en de schilden verbranden in het vuur,
leer en weet dat Ik God ben;
Ik word verheven onder de volkeren, verheven over de aarde.

De HEER der krachten is met ons;
onze Beschermmer is de God van Jakob.

Eer ... Nu en ...
Alleluja, alleluja, alleluja, eer aan U, o God. (3x)
Heer, ontferm U. (3x)

Eer ... *tropaar van het voorfeest, ofwel: uitsluitend op 24 december:*

t. 4 ≥ Eens werd Maria ingeschreven met de eerbiedwaardige Jozef * in Bethlehem, daar hij uit het zaad van David was. * In haar schoot droeg zij de ongezaaide Vrucht. * De tijd van haar baren brak aan, * en er was geen plaats in de herberg. * Toen werd de grot een lieflijk paleis voor de Koningin. * Christus wordt geboren, ** om de gevallen Icoon weer op te richten. ≤

ofwel op 22 of 23 december:

t. 4 ≤ Maak u gereed Bethlehem, * want nu is Eden voor allen geopend. * Verheug u Efra-ta, * want de Boom des Levens is in de grot opgebloeid uit de Maagd. * Haar schoot was het geestelijk Paradijs, * waarin zich de goddelijke Spruit bevond. * En wanneer wij daarvan eten, * zullen wij leven, * en niet zoals Adam ster-ven. * Want Christus wordt vlees ** om de gevallen Icoon weer op te richten. ≤

Nu en ... *theotokion:*

Hoe zullen wij u noemen, Begnadigde? Hemel, want de Zon der gerechtigheid hebt gij doen opgaan. Paradijs, want de Bloem der onbederfelijkheid hebt gij doen ontbloeien. Maagd, want gij zijt ongeschonden gebleven. Zuivere Moeder, want in uw heilige armen hebt gij de Zoon gedragen: de God van het heelal. Smeek tot Hem om de redding van onze zielen.

STICHIEREN VAN SOPHRONIUS:

t.8 Bethlehem, maak u gereed, kribbe bereid u voor. * Wees, o Grot, voor de ontvangst bereid. * De waarheid is gekomen, * de schaduw is voorbijgegaan * en God is voor de mensen opgestraald uit de Maagd. * Hij heeft onze gestalte aangemen * om die te vergoddelijken. * Daardoor zijn Adam en Eva hernieuwd * en zij roepen: * het welbehagen is op aarde verschenen, ** om ons geslacht te red den.

het tweede koor herhaalt, zonder vers: Bethlehem, maak u gereed ... Daarna:

God zal van Teman komen;
de Heilige van de beschaduwde, lommerrijke berg Pharan.

t.8 \ Nu haast zich de profetie in vervulling te gaan * welke geheimnisvol zegt: * 'En gij Bethlehem, land van Juda, * zijt geenszins de geringste onder de Vorsten.' * Immers, gij hebt reeds tevoren de Grot bereid, * en uit u zal voor Mij voortkomen * de Vorst der volkeren in het vlees, * uit de jonge Maagd: * Christus onze God, * Die Zijn volk, het nieuwe Israël, weiden zal. ** Laat ons allen Hem verheerlijken.

Heer, ik heb uw tijding gehoord, en ik werd bevreesd;
Heer, ik heb uw werken overwogen en ik werd ontsteld.

en we herhalen het stichier: Nu haast zich ...

Eer ...

t.8 \ Aldus spreekt Jozef tot de Maagd: * “Maria, wat is er met u gebeurd, dat ik aan u zie? * Ik ben verbijsterd; ik ben ontsteld en mijn geest is versla - gen. * Ga snel in stilte van mij weg. * Maria, wat is er met u gebeurd, dat ik aan u zie? * In plaats van eer hebt gij mij schande gebracht. * In plaats van vreugde, verdriet, * in plaats van lof, op - - spraak. * Ik kan de smaad van de mensen niet langer verdra - gen, * want uit de tempel des Heren * heb ik u als onberispelijke Maagd van de priesters ontvan - - gen. ** En wat moet ik nu in u aanschou - wen! \

Nu en ... *en we herhalen* : Aldus spreekt Jozef ...

PROKIMEN

t.4 / De Heer sprak tot Mij: Mijn Zoon zijt Gij: *
heden heb ik U verwekt. \

Vraag Mij, en Ik zal u schenken de volkeren tot erfdeel;
de einden der aarde tot uw bezit.

LEZING UIT DE PROFETIE VAN MICHA (5,1-4)

Aldus spreekt de Heer: En gij, Bethlehem, Huis van Efrata, zijt gij te klein om een uit de duizend van Juda te zijn? Uit u zal er voor Mij iemand uitgaan, en Hij zal zijn: de aanvoerder van Israël. Zijn uitgangen staan aan het begin van de dagen der eeuwigheid, en Hij zal deze voortzetten tot aan de tijd van de baren. Zij zal baren, en dan zullen de resten van hun broeders terugkeren naar de kinderen van Israël. Hij zal staan en toezien. Hij zal Zijn kudde weiden in de kracht des Heren, en zij zullen verblijven in de heerlijkheid van de Naam van de Heer hun God. Want nu zullen zij groot worden tot aan de einden der aarde.

LEZING UIT DE BRIEF VAN DE HEILIGE APOSTEL PAULUS
AAN DE HEBREEËN *pericoop 303 Hebr 1:1-12*

Nadat God vroeger vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Die Hij erfgenaam gemaakt heeft van alles, door Wie Hij ook de wereld gemaakt heeft. Hij, Die de uitstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn wezen, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechterhand van de Majesteit in den hoge. Hij is zoveel meer geworden dan de engelen als de Naam die Hij als erfdeel ontvangen heeft, voortreffelijker is dan die van hen. Want tegen wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd:

Gij zijt Mijn Zoon,
heden heb Ik U verwekt?

En verder:

Ik zal voor Hem tot een Vader zijn,
en Hij zal voor Mij tot een Zoon zijn?

En wanneer Hij vervolgens de Eerstgeborene in de wereld brengt, zegt Hij:

En laten alle engelen van God Hem aanbidden.

En van de engelen zegt Hij weliswaar:

Die Zijn engelen maakt tot winden
en Zijn dienaren tot een vuurvlam,

maar tegen de Zoon zegt Hij:

Uw troon, o God, bestaat in alle eeuwigheid.

De scepter van Uw koninkrijk
is een scepter van het recht.

Gij hebt gerechtigheid lief
en haat ongerechtigheid.

Daarom heeft Uw God U gezalfd, o God, met vreugdeolie, boven
Uw metgezellen.

En:

In het begin hebt Gij, Heer, de aarde gegrondvest,
en de hemelen zijn de werken van Uw handen.

Die zullen vergaan, maar Gij blijft altijd. En ze zullen alle verslijten
als een gewaad, en als een mantel zult Gij ze oprollen

en ze zullen verwisseld worden;

maar Gij zijt Dezelfde

en Uw jaren zullen niet ophouden.

LEZING UIT HET HEILIG EVANGELIE VOLGENS MATTHEÛS

Mt § 2 Mt 1 : 18-25

De geboorte van Jezus Christus geschiedde aldus. Toen zijn moeder Maria ten huwelijk gegeven was aan Jozef, werd zij, voordat zij samenkwamen, bevrucht bevonden uit de Heilige Geest. Daar nu Jozef, haar man, rechtvaardig was en haar niet in opspraak wilde brengen, vatte hij het plan op in stilte van haar te scheiden. Maar terwijl hij deze gedachte koesterde, zie, daar verscheen hem in de droom een engel des Heren, die zeide: Jozef, Davids zoon, schroom niet Maria uw vrouw tot u te nemen, want hetgeen in haar verwekt is, is uit de Heilige Geest. Zij zal een zoon baren en gij zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal zijn volk verlossen van hun zonden. Dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden, hetgeen de Heer gesproken heeft door de profeet, die zegt:

Zie, de maagd zal bevrucht worden
 en zij zal een zoon baren,
 en men zal hem de naam Immánuël geven,
 hetgeen betekent: God met ons.

Toen Jozef uit de slaap ontwaakt was, deed hij zoals de engel des Heren hem bevolen had, en hij nam zijn vrouw tot zich, en hij bekende haar niet, voordat zij een zoon gebaarde had, en hij gaf Hem de naam Jezus.

L Richt mijn schreden naar Uw Godspraak, dan zal geen ongerechtigheid mij overheersen; Bevrijd mij van de laster der mensen, dan zal ik Uw geboden onderhouden. Doe Uw aanschijn lichten over Uw dienaar, en leer mij Uw voorschriften. Mijn mond zij vol van Uw lof, o Heer, opdat ik Uw heerlijkheid bezinge, heel de dag Uw verhevenheid.

Heilige God ... *t/m* Onze Vader ....

gelezen kondaak van het voorfeest - t.3

De Maagd komt heden * om het voor-eeuwige Woord op onzegbare wijze * in de grot te baren. * Jubel, o wereld, nu gij dit hoort: * loof met de Engelen, en de herders Hem, Die ons wil verschijnen, * het Nieuwe Kind: de voor-eeuwige God.

Heer, ontferm U. (40x)

Gij, Die te allen tijde en te aller ure in de hemel en op aarde aanbeden en verheerlijkt wordt, Christus God; Die lankmoedig, vol erbarming en tot het uiterste medelijdend zijt; Die de rechtvaardigen liefhebt en U over de zondaars ontfermt; Die allen tot de verlossing roept door de belofte van het komende heil; Gij, Heer, verhoor ook onze smeking van dit uur; richt ons leven naar Uw geboden; heilig onze zielen; zuiver onze lichamen; maak ons denken recht en onze gedachten rein; en verlos ons van iedere kwelling, van alle kwaad en elke smart. Omgeef ons met Uw heilige engelen, opdat wij, door dit heil bewaakt en geleid, mogen komen tot de eenheid van geloof en tot de kennis van Uw ontoegankelijke heerlijkheid. Want Gij zijt gezegend in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Heer, ontferm U. (3x) Eer .. Nu en ...

U, eerbiedwaardiger dan de cherubijnen
en onvergelykelyk gloriejker dan de serafijnen,
die ongerept God het Woord hebt gebaard,
in waarheid Gods Moeder: u verheffen wij.

-----indien er een priester is: -----

- L Vader, zegen in de naam des Heren.
P God, wees ons barmhartig en zegen ons;
doe Uw aangezicht over ons lichten,
en ontferm U over ons.
L Amen.

-----anders: -----

- L Door de gebeden van onze heilige vaders, Heer Jezus
Christus onze God, ontferm U over ons. Amen.

SLOTGEBED

O Christus, het ware Licht,
Dat verlicht en heiligt iedere mens,
komende in de wereld,
het Licht van Uw aanschijn worde op ons afgetekend,
opdat wij daarin het ontoegankelijk Licht mogen schouwen,
en richt onze schreden naar het onderhouden van Uw geboden;
door de voorbeden van Uw geheel onbevleete Moeder
en van al Uw heiligen.
Amen.

❖ DERDE UUR ❖

L Komt laat ons ...

PSALM 66

God, wees ons barmhartig en zegen ons;
laat Uw aangezicht over ons lichten en ontferm U over ons,
zodat wij Uw weg mogen kennen op aarde,
Uw heil onder alle volken.

Mogen de volkeren U belijden, God,
mogen alle volkeren U belijden,
mogen de heidenen zich verheugen en jubelen,
omdat Gij de volken rechtvaardig oordeelt,
en de naties geleidt op de aarde,
mogen de volkeren U belijden, God,
mogen alle volkeren U belijden.

De aarde heeft haar vrucht gedragen;
moge God, onze God, ons zegenen,
moge God ons zegenen,
en mogen alle einden der aarde Hem vrezen.

PSALM 86

Zijn grondvesten zijn op de heilige bergen,
de HEER bemint Sions poorten,
boven alle tenten van Jacob,
over u zijn roemrijke dingen gezegd,
stad van God.

Ik zal Rahab en Babylon gedenken, die Mij kennen,
zie, vreemdelingen en Tyros en het volk der Ethiopiërs,
zij zijn hier geboren.

‘Moeder Sion’, zal een mens zeggen,
‘een mens is in haar geboren’,
en: ‘de Allerhoogste Zelf heeft haar gegrondvest’.
De HEER zal het vermelden in de kroniek van de volkeren
en van de vorsten die in haar zijn geboren.

Hoe groot is de vreugde van allen
die woning hebben in U.

PSALM 50

Ontferm U over mij, o God, volgens Uw grote ontferming,
en volgens de overvloed van Uw barmhartigheid, wis
mijn ongerechtigheid uit,
was mij steeds meer van mijn ongerechtigheid
en reinig mij van mijn zonde,
want ik erken mijn ongerechtigheid,
en mijn zonde staat mij voortdurend voor ogen.

***

Tegen U alleen heb ik gezondigd,
en ik heb kwaad gedaan voor Uw aanschijn,
zodat Gij rechtvaardig blijkt in Uw uitspraak,
en zult winnen als men U oordeelt.

Want zie, in ongerechtigheden ben ik ontvangen,
mijn moeder droeg mij in zonden,
want zie, Gij hebt waarheid lief,
het onbekende en het verborgene van Uw wijsheid hebt
Gij mij bekend gemaakt.

Besprenkel mij met hysop en ik zal rein worden;
was mij en ik word witter dan sneeuw,
laat mij vreugde en blijdschap horen,
en mijn vernederd gebeente zal zich verheugen,
wend Uw aangezicht van mijn zonden af,
en wis al mijn ongerechtigheden uit.

Schep in mij een rein hart, o God,
en maak nieuw een rechte geest in mijn binnenste,
verwerp mij niet van voor Uw aangezicht,
en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg,
geef mij de vreugde terug van Uw heil,
en sterk mij met een besturende geest.

Wettelozen zal ik Uw wegen leren,
en goddelozen zullen zich tot U bekeren.

Bevrijd mij van bloedschuld,
o God, God van mijn heil;
mijn tong zal Uw gerechtigheid bejubelen,
Heer, open mijn lippen,
en mijn mond zal Uw lof verkondigen.

***

Want als Gij een offer wilde, zou ik het brengen,
maar in brandoffers hebt Gij geen behagen,
een offer voor God is een vermorzelde geest,
een vermorzeld en vernederd hart
zult Gij, God, niet versmaden.

***

Doe goed, Heer, in Uw welbehagen aan Sion,
en mogen de muren van Jeruzalem worden opgebouwd,
dan zult Gij behagen hebben in een offer van rechtvaardig-
heid, offerande en brandoffers,
dan zal men kalveren op Uw altaar opdragen.

Eer ... Nu en ...
Alleluja, alleluja, alleluja, eer aan U, o God. (3x)
Heer, ontferm U. (3x)

Eer ... *tropaar van het voorfeest, ofwel: uitsluitend op 24 dec.:*

t. 4 ≥ Eens werd Maria ingeschreven met de eerbiedwaardige Jozef *
in Bethlehem, daar hij uit het zaad van David was. * In haar schoot
droeg zij de ongezaaide Vrucht. * Dé tijd van haar baren brak aan, *
en er was geen plaats in de herberg. * Toen werd de grot een lieflijk
paleis voor de Koningin. * Christus wordt geboren, ** om de geval-
len Ikoon weer op te rich - ten. ≤

ofwel op 22 of 23 dec.:

t. 4 ≥ Maak u gereed Bethlehem, * want nu is Eden voor allen ge-opend.
* Verheug u Efra -ta, * want de Boom des Levens is in de grot opge-
bloeid uit de Maagd. * Haar schoot was het geestelijk Paradijs, * waar-
in zich de goddelijke Spruit bevond. * En wanneer wij daarvan e - ten,
* zullen wij leven, * en niet zoals Adam ster - ven. * Want Christus
wordt vlees ** om de gevallen Ikoon weer op te rich - ten. ≤

Nu en ... *theotokion:*

Moeder Gods, gij zijt de ware wijnstok,
die de vrucht des levens hebt voortgebracht.
Wij smeken u, o Vrouwe, bid met de apostelen en alle heiligen,
opdat onze zielen barmhartigheid verwerven.

STICHIEREN VAN SOPHRONIUS

t. 6 _ Deze alleen is onze God, * en buiten Hem is er geen andere. *
Maar Hij is geboren uit de Maagd, * en heeft geleefd onder de men-
sen. * Gods Eengeboren Zoon * lag in een arme kribbe als een ster-
veling. * In doeken gewikkeld werd de Koning der Heerlijkheid. *
Dé ster geleidt de Wijzen om Hem te komen aanbid - den, * en wij
mogen met hen zin - gen: ** Heilige Drieëenheid, verlos onze
zie - len. _ *ihet tweede koor herhaalt, zonder vers: Deze alleen is ...*

God zal van Teman komen;
de Heilige van de beschaduwde, lommerrijke berg Pharan.

t.8 Toen de hemelse Legerscha - ren * vol ontzag het mysterie van
Uw Geboorte aanschouw - den, * werden zij geheel en al ontsteld,
* omdat gij, Heer, een Kind hebt willen wor - den, * terwijl Gij de
hemel met sterren bekleedt. * Gij wilt rusten in de kribbe der stom -
me die - ren, * hoewel Gij alle einden der aarde in Uw hand beslo -
ten houdt. * Door deze heilsor - de * hebt Gij de grootheid van
Uw barmhartigheid geopenbaard. ** O Christus, grote genade, ere
zij U. _

Heer, ik heb uw tijding gehoord, en ik werd bevreesd;
Heer, ik heb uw werken overwogen en ik werd ontsteld.

en we herhalen het stichier: Toen de hemelse Legerscharen ...

Eer ...

t.4 Jozef, zeg ons: * Hoe komt het dat gij haar die gij als Maagd uit
het heiligdom ontvangen hebt, * met Vrucht in haar schoot naar
Bethlehem leidt? * “Ik heb”, zo spreekt hij, “ de profeten onderzocht,
* en ben onderricht door een en - - gel. * Nu geloof ik dat Maria
* op een onzegbare wijze God zal ba - ren, * en dat de Wijzen uit het
Oosten ko - - men * om Hem te aanbidden, * en Hem met kostba -
te gaven te e - ren.” * Gij Die omwille van ons vlees gewor - den
zijt, ** Heer, ere zij U. _

Nu en ... *en we herhalen : Jozef zeg ons...*

PROKIMEN

t.4 Een Kind is ons geboren, * en een Zoon is ons geschonken.

De heerschappij is op Zijn schouders gelegd.

LEZING UIT DE PROFETIE VAN JEREMIA (*Baruch 3,36-4,4*)

Deze is onze God, en men zal geen ander kennen buiten Hem. Gevonden heeft Hij alle wegen der wijsheid, en Hij heeft ze geschonken aan Jakob, Zijn dienstknecht, aan Israël, Zijn welbeminde. Daarna is Hij opgestraald over de aarde, en heeft onder de mensen gewoond. Dit is het boek van Gods geboden; dit is de wet die blijft in eeuwigheid. Allen die ze houden komen tot het leven, maar die ze verwerpen vervallen aan de dood. Keer terug, Jacob, om er u aan te houden. Wandel in de glans die uitgaat van dit Licht. Geef uw eer niet aan een ander, noch uw schat aan een vreemd volk. Zalig zijn wij, o Israël, want wat aan God welgevallig is, heeft Hij aan ons geopenbaard.

LEZING UIT DE BRIEF VAN DE H. APOSTEL PAULUS
AAN DE GALATEN

§ 208a Gal 3 : 23-29

Broeders, voordat het geloof kwam, werden wij door de wet bewaakt, als gevangenen opgesloten, totdat het geloof geopenbaard zou worden. Zo is dan de wet onze leermeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof gerechtvaardigd zouden worden. Maar nu het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder een leermeester. Want gij zijt allen kinderen van God door het geloof in Christus Jezus. Want gij allen die in Christus zijt gedoopt, hebt u met Christus bekleed. Daarbij is het niet van belang dat men Jood is of Griek; dat men slaaf is of vrije; dat men man is of vrouw; want allen zijt gij één in Christus Jezus. En als gij van Christus zijt, dan zijt gij Abrahams nageslacht en overeenkomstig de belofte erfgenamen.

Géén alleluja

LEZING UIT HET HEILIG EVANGELIE VOLGENS LUKAS

Lk § 5 Lk 2 : 1-20

En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging van keizer Augustus om de gehele wereld in te schrijven. Deze inschrijving was de eerste en geschiedde, toen Quirinius stadhouder van Syrië was. En allen gingen om zich te laten inschrijven, ieder naar zijn eigen stad. Ook Jozef trok op van Galiléa, uit de stad Nazareth, naar Judéa, naar de stad van David, genaamd Bethlehem, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om zich te laten inschrijven met Maria, zijn bruid, die zwanger was. En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou. En zij baarde haar eerstgeboren zoon, en zij wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, want er was voor hen geen plaats in de herberg. En er waren herders in diezelfde landstreek, die in het veld vertoefden en de nachtwacht hielden over hun kudde. En een engel des Heren verscheen hun en de heerlijkheid des Heren omstraalde hen en zij werden met grote vrees bevangen. Maar de engel zeide tot hen: Vrees niet, want ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die voor het gehele volk gelden zal. U is heden de Zaligmaker geboren, dat is Christus, de Heer, in de stad van David, en dit zij u tot teken: gij zult een kindeke vinden, in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe. En plotseling was er bij de engel een menigte van het hemelse heerleger, die God loofden en zeiden: Ere zij God in den hoge en op aarde vrede onder de mensen van Zijn welbehagen. En het geschiedde, toen de engelen van hen heegegaan waren naar de hemel, dat de herders tot elkander zeiden: Laat ons nu naar Bethlehem gaan en zien, hetgeen daar geschied is en ons door de Heer bekend gemaakt is. Zij spoedden zich er dan heen en vonden Maria en Jozef en het kindeke, liggende in de kribbe. En toen zij het gezien hadden, maakten zij bekend, hetgeen tot hen over dit kind gezegd was. En allen die dit hoorden, waren verwonderd over hetgeen hun door de herders gezegd werd. Maria echter bewaarde al deze dingen en overdacht ze in haar hart. En de herders keerden weder, prijzende en lovende God over alles, wat zij gehoord en gezien hadden, zoals het hun gezegd was.

L Gezegend zij God, de Heer; gezegend zij de Heer van dag tot dag. Moge de God van ons heil ons voorspoed schenken: onze God is een verlossende God.

Heilige God ... *t/m* Onze Vader ...

gelezen kondaak van het voorfeest - t.3

De Maagd komt heden * om het voor-eeuwige Woord op onzegbare wijze * in de grot te baren. * Jubel, o wereld, nu gij dit hoort: * loof met de Engelen, en de herders Hem, Die ons wil verschijnen,* het Nieuwe Kind: de voor-eeuwige God.

Heer, ontferm U. *(40x)*

Gij, Die te allen tijde en te aller ure in de hemel en op aarde aanbeden en verheerlijkt wordt, Christus God; Die lankmoedig, vol erbarming en tot het uiterste medelijdend zijt; Die de rechtvaardigen liefhebt en U over de zondaars ontfermt; Die allen tot de verlossing roept door de belofte van het komende heil; Gij, Heer, verhoor ook onze smeking van dit uur; richt ons leven naar Uw geboden; heilig onze zielen; zuiver onze lichamen; maak ons denken recht en onze gedachten rein; en verlos ons van iedere kwelling, van alle kwaad en elke smart. Omgeef ons met Uw heilige engelen, opdat wij, door dit heil bewaakt en geleid, mogen komen tot de eenheid van geloof en tot de kennis van Uw ontoegankelijke heerlijkheid. Want Gij zijt gezegend in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Heer, ontferm U. *(3x)*

Eer .. Nu en ...

U, eerbiedwaardiger dan de cherubijnen
en onvergelijklijk glorierijker dan de serafijnen,
die ongerept God het Woord hebt gebaard,
in waarheid Gods Moeder: u verheffen wij.

-----*als er een priester is* :-----

L Vader, zegen in de naam des Heren.

P God, wees ons barmhartig en zegen ons;
doe Uw aangezicht over ons lichten,
en ontferm U over ons.

L Amen.

-----*anders*: -----

L Door de gebeden van onze heilige vaders, Heer Jezus Christus
onze God, ontferm U over ons. Amen.

SLOTGEBED

Meester, God, Vader, Albeheerser;
Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus,
en Gij Heilige Geest, één godheid, één macht,
ontferm U over mij, zondaar
en volgens de oordelen die Gij kent,
red mij, Uw onwaardige dienaar,
want Gij zijt gezegend,
in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

❖ ZESDE WUR ❖

L Komt laat ons ...

PSALM 71

God, schenk de koning uw oordeel,
uw rechtvaardigheid aan de koningszoon,
om uw volk rechtvaardig te oordelen,
en ook uw armen in het gericht.

De bergen ontvangen vrede voor het volk,
de heuvelen gerechtigheid,
hij verschaft recht aan de armen van het volk,
biedt redding aan de zonen der behoeftigen,
maar de lasteraars zal hij vernederen.

***

Hij blijft bestaan met de zon
en voor de maan, van geslacht tot geslacht,
hij daalt neer als regen op een vacht,
als regendruppels die in de aarde dringen.

In zijn dagen zal gerechtigheid opbloeien en overvloed van
vrede,
totdat de maan is weggenomen,
hij zal heersen van zee tot zee,
vanaf de stroom tot aan de grenzen der wereld.

Voor zijn aangezicht zullen de Ethiopiërs neervallen,
zijn vijanden zullen het stof likken.

Koningen van Tharsis en eilanden
offeren geschenken,
koningen van Arabië en Saba
brengen gaven aan.

Alle koningen der aarde zullen hem aanbidden,
alle volkeren zullen hem dienen.

Want hij heeft armen ontrukkt aan een machtige,
de behoeftige die geen helper had,
hij zal armen en behoeftigen sparen,
hij zal de zielen der armen redden.

Van woeker en onrecht zal hij hun zielen bevrijden,
hun naam zal kostbaar zijn voor zijn aangezicht,
hij zal leven, men zal hem goud van Arabië geven,
er zal steeds voor hem worden gebeden,
heel de dag zal men hem zegenen.

***

Er zullen nederzettingen zijn in goede aarde,
op de toppen der bergen,
hun vrucht komt hoger dan de Libanon,
zij zullen opbloeien uit de stad, zoals het gewas uit de aarde.

Zijn naam zij gezegend in eeuwigheid,
langer dan de zon zal zijn naam bestaan,
in hem worden alle stammen der aarde gezegend,
alle volkeren prijzen hem zalig.

Gezegend zij de HEER, de God van Israël,
Hij alleen werkt wonderen,
gezegend zij de NAAM van Zijn heerlijkheid, in eeuwigheid
en in de eeuwen der eeuwen,
moge heel de aarde vervuld worden van zijn heerlijkheid.
Amen, amen.

PSALM 131

HEEER, gedenk David,
en al zijn zachtmoedigheid,
hoe hij zwoer tot de HEER,
en gelofte deed aan de God van Jakob.

‘Ik zal mijn woontent niet binnengaan,
noch neerliggen op mijn rustbed,
ik zal mijn ogen geen slaap toestaan,
noch sluimering aan mijn oogleden, of rust aan mijn voor-
hoofd,
totdat ik een plaats heb gevonden voor de HEER,
een woning voor de God van Jakob’.

***

‘Zie, wij hadden ervan gehoord in Efrata,
wij hebben de ark gevonden in het woudveld,
nu kunnen wij binnentreden in zijn woning,
en nedervallen op de plaats waar zijn voeten stonden.

Sta op, HEER, ga in tot Uw rust,
Gij en Uw heilige ark,
dat Uw priesters gerechtigheid aandoen,
dat Uw heiligen jubelen,
omwille van David, uw dienaar,
wend het aangezicht niet af van Uw gezalfde’.

De Heer heeft naar waarheid gezworen aan David,
Hij zal het zeker gestand doen:
‘Vrucht van uw lichaam
zal Ik plaatsen op uw troon.

Als uw zonen Mijn verbond onderhouden,
als zij Mijn getuigenissen bewaren zoals Ik die hun zal leren,
dan zullen ook hun zonen
tot in eeuwigheid zetelen op uw troon.’

***

Want de HEER heeft Sion uitverkoren,
Hij heeft haar gekozen tot woning voor Zichzelf:
‘Dit zal Mijn rustplaats zijn in de eeuwen der eeuwen,
hier zal Ik wonen, want Ik heb haar gekozen.

Haar buit zal Ik zegenen in overvloed,
haar armen verzadigen met brood.
haar priesters zal Ik bekleden met verlossing,
en haar gewijden zullen jubelen van vreugde.

Daar zal Ik een hoorn oprichten voor David,
een licht gereed maken voor Mijn gezalfde,
zijn vijanden zal Ik met schaamte bekleden,
maar op hem zal Mijn heiliging bloeien.'

PSALM 90

Wie woont onder de bescherming van de Allerhoogste,
verblijft onder de schutse van de God des hemels,
hij zal zeggen tot de HEER: Gij zijt mijn Beschermmer en mijn
toevlucht,
mijn God op Wie ik vertrouw.

Want Hij zal u verlossen uit de strik der jagers,
en uit de woorden die u ontstellen,
met Zijn wieken zal Hij u overschaduwen,
en onder Zijn vleugels zult gij vertrouwen,
als met een schild omringt u Zijn waarachtigheid.

Gij hoeft niet te vrezen voor verschrikking in de nacht,
of voor de pijl die vliegt overdag,
voor wat rondwaart in het duister,
voor een ramp of de duivel van de middag.

Al vallen er duizend aan uw zijde,
ja tienduizend aan uw rechterhand,
tot u zal het onheil niet naderen,
ja, met eigen ogen zult ge het zien,
en de vergelding van de zondaars aanschouwen.

Want Gij, HEER, zijt mijn hoop,
 de Allerhoogste hebt gij tot uw toevlucht gesteld,
 tot u zal het onheil niet doordringen,
 geen plaag zal uw woontent naderen.

Want Hij zal Zijn engelen over u bevelen,
 om u te behoeden op al uw wegen,
 op handen zullen zij u dragen,
 opdat gij uw voet niet stoot aan een steen,
 op adder en koningsslang zult gij treden,
 leeuw en draak zult gij vertrappen.

Omdat hij op Mij vertrouwt, zal Ik hem bevrijden,
 Ik zal hem beschermen, want hij kent Mijn NAAM,
 roept hij mij aan, dan zal Ik hem verhoren,
 Ik zal bij hem zijn in nood,
 Ik zal hem eruit bevrijden en hem verheerlijken,
 met lengte van dagen zal Ik hem verzadigen,
 en hem mijn heil laten zien.

Eer ... Nu en ...
 Alleluja, alleluja, alleluja, eer aan U, o God. (3x)
 Heer, ontferm U. (3x)

Eer ... *tropaar van het voorfeest, ofwel: uitsluitend op 24 dec.:*

t. 4 $\underline{\leq}$ Eens werd Maria ingeschreven met de eerbiedwaardige Jozef *
 in Bethlehem, daar hij uit het zaad van David was. * In haar schoot
 droeg zij de ongezaaide Vrucht. * De tijd van haar baren brak aan, *
 en er was geen plaats in de herberg. * Toen werd de grot een lieflijk
 paleis voor de Koningin. * Christus wordt geboren, ** om de geval-
 len Ikoon weer op te richten.

ofwel op 22 of 23 dec.:

t.4 Maak u gereed Bethlehem, * want nu is Eden voor allen geopend.
 * Verheug u Efra-ta, * want de Boom des Levens is in de grot opge-
 bloeid uit de Maagd. * Haar schoot was het geestelijk Paradijs, * waar-
 in zich de goddelijke Spruit bevond. * En wanneer wij daarvan e-ten,
 * zullen wij leven, * en niet zoals Adam ster-ven. * Want Christus
 wordt vlees ** om de gevallen Icoon weer op te rich-ten.

Nu en ... *theotokion*:

Omdat wij geen vrijmoedigheid hebben wegens onze vele zonden, bid gij daarom Moeder Gods en Maagd, tot Hem Die uit u geboren is, want veel vermag het gebed van een Moeder bij de goedgunstige Heer. Veronachtzaam onze zondaarsgebeden niet, Alreine, want Hij Die om ons het lijden heeft aanvaard, is barmhartig en in staat om ons te redden.

STICHIEREN VAN SOPHRONIUS

t.1 Komt, gelovigen, * laten wij ons vol geestdrift in God verhef-
fen, * en onze ogen opslaan, * om de goddelijke neerdaling te
beschou- wen, * die ons verschijnt in Bethlehem. * Reinigen wij
 onze zin- nen, * om Hem een goed leven op te dragen als myron.
 * Siert door het geloof de intrede in het Feest der Geboor- te. *
 Omwille dezer geestelijke rijkdom roepen wij: * In den hoge zij eer
 aan God, de Drie- ne, * want door Hem is het Welbehagen geko-
 men onder de mensen, * om Adam van de oude vloek te bevrijden,
 ** als de Menslievende.

het tweede koor herhaalt, zonder vers: Komt, gelovigen ... Daarna:

God zal van Teman komen;
de Heilige van de beschaduwde, lommerrijke berg Pharan.

t.4 \ Hoort, hemelen, * en luister, o aarde. * Beef op uw grondves-
ten, o Hades, van vrees. * Want God de Schep - per * bekleedt Zich
met gescha - pen vlees. * Hij Die de wereld in Zijn hand houdt *
wordt gedragen binnen een schep - sel. * O diepte der rijk - dom
* van Gods wijsheid en kennis! * Hoe onbegrijpelijk zijn Zijn raads-
beslui - ten, ** hoe onnaspeurlijk Zijn we - gen! \

Heer, ik heb uw tijding gehoord, en ik werd bevreesd;
Heer, ik heb uw werken overwogen en ik werd ontsteld.

en we herhalen het stichier: Hoort hemelen ...

Eer ...

t.5 \ Komt, o Christusdragend volk, * laat ons het wonder beschou-
wen, * dat alle verstand in verbazing brengt en gevangen houdt. *
Laat ons vroom aanbidden en gelovig zin - gen. * Heden komt de
zwangere Maagd naar Bethlehem, * om er de Heer te ba - ren, *
voorafgegaan door de Koren der engelen. * Op dit gezicht roept
Jozef, haar verloofde, uit: * “Welk een wonderbaar mysterie gebeurt
er in u, o maagd? * Hoe kunt gij ba - ren, ** gij die nog geen juk
gedra - gen hebt?” _

Nu en ... *en we herhalen : Komt, o Christusdragend ...*

PROKIMEN

PS 109

t.8 \ Uit de schoot heb Ik U voortgebracht, * voor de morgenster. _

De Heer zei tot mijn Heer: zet u aan mijn rechterhand.

LEZING UIT DE PROFETIE VAN JESAJA (7,10-16; 8,1-10)

De HERE ging voort tot Achaz te spreken: Vraag voor u een teken van de HERE uw God, diep in het dodenrijk of boven in den hoge. Maar Achaz zeide: Ik zal er geen vragen en de HERE niet verzoeken. Toen zeide Jesaja: Hoort toch, gij Huis van David! Is het u niet genoeg mensen te vermoeien, dat gij ook mijn God vermoeit? Daarom zal de Heer zelf u een teken geven. Zie, de Maagd zal zwanger worden en een Zoon baren. En zij zal Hem de naam Emmanuël geven. Boter en honing zal Hij eten, voordat Hij kennis heeft of het kwade uitkiest, zal Hij het goede verkiezen. Want voordat de jongen goed en kwaad kent, verwerpt Hij het kwade om het goede te verkiezen. En de HERE zeide tot mij: Neem u een groot en nieuw schrijfbord en schrijf daarop met schrift, dat voor ieder leesbaar is: Haastig buit, spoedig roof. Dan wil Ik Mij betrouwbare getuigen nemen, de priester Urija en Zacharia, de zoon van Barachia. En ik naderde tot de profetes, en zij was zwanger geworden en baarde een zoon. En de HERE zeide tot mij: Noem hem: haastig buit, spoedig roof. Want voordat de jongen zal weten te roepen: vader of moeder, zal men de rijkdom van Damascus en de buit van Samaria vóór de koning van Assur dragen. God is met ons. Erkent het, volken, en weest verslagen. Neemt ter ore, tot aan de einden der aarde. Spant uw krachten in en weest verslagen. Want al spant gij uw krachten opnieuw in, wordt gij opnieuw verslagen. En wat voor plan gij ook beraamt, de Heer zal het verijdelen. En indien gij een woord spreekt, zal het niet tot stand komen, want God is met ons.

LEZING UIT DE BRIEF VAN DE HEILIGE APOSTEL PAULUS

AAN DE HEBREEËN   § 304 *Hebr 1 : 1-10-2:3*

In het begin hebt Gij, Heer, de aarde gegrondvest,
en de hemelen zijn de werken van Uw handen.
Die zullen vergaan, maar Gij blijft altijd.

En ze zullen alle verslijten als een gewaad, en als een mantel zult Gij ze oprollen en ze zullen verwisseld worden;
maar Gij zijt Dezelfde en Uw jaren zullen niet ophouden.

En tegen wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd:

Zit aan Mijn rechterhand,
totdat Ik Uw vijanden neergelegd heb
als een voetbank voor Uw voeten?

Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen die het heil zullen beërven? Daarom moeten wij ons des te

sterker houden aan wat wij gehoord hebben, opdat wij niet op enig moment afdrijven. Want als het woord dat door engelen gesproken werd, al bindend was en elke overtreding en ongehoorzaamheid rechtvaardige vergelding ontving, hoe zullen wij dan ontkomen, als wij zulk een groot heil veronachtzamen, dat in het begin door de Heer is verkondigd, en dat aan ons bevestigd is door hen die Hem gehoord hebben.

❖ ❖ ❖
geen alleluja

LEZING UIT HET HEILIG EVANGELIE VOLGENS MATTHEÛS

Mt § 3 Mt 2 : 1-12

Toen nu Jezus geboren was te Bethlehem in Judea ten tijde van koning Herodes zie, toen kwamen er wijzen uit het Oosten te Jeruzalem en vroegen: Waar is de onlangs geboren koning der Joden? Want wij hebben zijn ster in het Oosten gezien en zijn gekomen om Hem hulde te bewijzen. Toen koning Herodes dit hoorde, werd hij ontsteld en geheel Jeruzalem met hem. En nadat hij al de overpriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen geroepen had, deed hij bij hen onderzoek naar de plaats, waar de Christus zou geboren worden. Zij zeiden hem: Te Bethlehem in Judéa, want aldus is door de profeet geschreven:

En gij, Bethlehem, land van Juda,
 zijt geenszins de minste
 onder de hoofdsteden van Juda,
 want uit u zal een vorst voortkomen,
 die mijn volk Israël leiden zal.

Toen riep Herodes heimelijk de wijzen tot zich en ondervroeg hen nauwkeurig naar de tijd, waarop de ster verschenen was. En hij zond hen naar Bethlehem en zeide: Gaat heen en doet nauwkeurig onderzoek naar het kind; en wanneer gij het gevonden hebt, bericht het mij dan, opdat ik het ook kan gaan huldigen. Toen zij nu de koning aangehoord hadden, gingen zij heen. En zie, de ster, die zij in het Oosten gezien hadden, ging vóór hen uit totdat zij kwam boven de plaats, waar het kind was en daar bleef stilstaan. Toen zij de ster zagen, werden zij vervuld met zeer grote blijdschap. En zij gingen het huis binnen en zagen het kind met Maria, zijn moeder, en zij vielen neder en bewezen Hem hulde. En zij ontsloten hun schatten en boden hem geschenken aan, goud, wierook en mirre. En daar zij in de droom gewaarschuwd waren niet naar Herodes terug te keren, zijn zij langs een andere weg naar hun land gereisd.

L Laat Uw barmhartigheid ons snel te hulp komen, o Heer, want wij verkeren in diepe ellende. Help ons, God, onze Redder, om de heerlijkheid van Uw Naam; bevrijd ons, Heer, en verzoen onze zonden omwille van Uw Naam.

Heilige God ... *t/m* Onze Vader ...

gelezen kondaak van het voorfeest - t.3

De Maagd komt heden * om het voor-eeuwige Woord op onzegbare wijze * in de grot te baren. * Jubel, o wereld, nu gij dit hoort: * loof met de Engelen, en de herders Hem, Die ons wil verschijnen,* het Nieuwe Kind: de voor-eeuwige God.

Heer, ontferm U. *(40x)*

Gij, Die te allen tijde en te aller ure in de hemel en op aarde aanbeden en verheerlijkt wordt, Christus God; Die lankmoedig, vol erbarming en tot het uiterste medelijdend zijt; Die de rechtvaardigen liefhebt en U over de zondaars ontfermt; Die allen tot de verlossing roept door de belofte van het komende heil; Gij, Heer, verhoor ook onze smeking van dit uur; richt ons leven naar Uw geboden; heilig onze zielen; zuiver onze lichamen; maak ons denken recht en onze gedachten rein; en verlos ons van iedere kwelling, van alle kwaad en elke smart. Omgeef ons met Uw heilige engelen, opdat wij, door dit heil bewaakt en geleid, mogen komen tot de eenheid van geloof en tot de kennis van Uw ontoegankelijke heerlijkheid. Want Gij zijt gezegend in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Heer, ontferm U. *(3x)* Eer .. Nu en ...

U, eerbiedwaardiger dan de cherubijnen
en onvergelykelyk gloriejker dan de serafijnen,
die ongerept God het Woord hebt gebaard,
in waarheid Gods Moeder: u verheffen wij.

-----als er een priester is :-----

L Vader, zegen in de naam des Heren.

P God, wees ons barmhartig en zegen ons;
doe Uw aangezicht over ons lichten,
en ontferm U over ons.

L Amen.

-----anders:-----

L Door de gebeden van onze heilige vaders, Heer Jezus Christus
onze God, ontferm U over ons. Amen.

SLOTGEBED *(van de H. Basilius de Grote)*

God, Heer der krachten, Formeerder van heel de schepping,
Die door de barmhartigheid van Uw onvergelykelijke ontferming
Uw eniggeboren Zoon, onze Heer Jezus Christus, gezonden hebt
voor de verlossing van ons geslacht,
en Die door Zijn kostbaar Kruis
de schuldbrief van onze zonden hebt verscheurd,
en de heerschappij en de macht der duisternis overwonnen:
Gij, menslievende Heer,
neem ook van ons, zondaars, dit dank- en smeekgebed aan.
Bevrijd ons van alle verderfelijke en duistere zonden,
en van alle zichtbare en onzichtbare vijanden
die ons kwaad willen doen.
Hecht ons vlees vast aan de vreze voor U.
Laat ons hart niet neigen tot slechte woorden en gedachten.
Doe Uw liefde binnendringen in onze zielen,
opdat wij temidden van alles tot U omhoogzien.
Dan zullen wij door Uw licht geleid worden om eens U,
het ontoegankelijke, eeuwige licht te aanschouwen,
en onophoudelijk lof en dank op te zenden tot U,
de beginloze Vader met Uw eniggeboren Zoon
en Uw alheilige, goede en levendmakende Geest;
nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

❖ NEGENDE UUR ❖

L Komt laat ons ...

PSALM 109

De HEER zegt tot mijn Heer:
‘Zit neer aan Mijn rechterhand,
opdat Ik uw vijanden make
tot een steun onder uw voeten.’
Een scepter van kracht zal de HEER u zenden vanuit Sion:
‘Heers, temidden van uw vijanden.’

Bij U is heerschappij op de dag van uw kracht,
in de stralende luister van uw heiligen,
uit de schoot heb Ik U verwekt, vóór de morgenster.
De HEER heeft gezworen, onveranderlijk:
‘Gij zijt priester in eeuwigheid,
volgens de orde van Melchizedek.’

De Heer is aan uw rechterhand,
Hij verbrijzelt koningen op de dag van Zijn toorn,
Hij oordeelt de volkeren, maakt talrijk de gevallenen,
de hoofden van velen verplettert Hij op de grond.

Uit een beek onderweg zal Hij drinken,
en dan het hoofd verheffen.

PSALM 110

Ik wil U belijden, HEER, uit heel mijn hart,
in de raad der rechtvaardigen, op hun bijeenkomst.

Groot zijn de werken des HEREN,
uitgelezen naar al Zijn welbehagen,
belijdenis en luister is Zijn werk,
Zijn gerechtigheid blijft in de eeuwen der eeuwen.

Hij heeft de gedachtenis ingesteld van Zijn wonderen,
ontfermend en barmhartig is de HEER,
Hij schenkt voedsel aan wie Hem vrezen,
Zijn verbond zal Hij eeuwig gedenken.

De kracht van Zijn werken verkondigt Hij aan Zijn volk,
door hun het erfdeel der heidenen te schenken.

De werken van Zijn handen zijn waarheid en recht,
getrouw zijn al Zijn geboden,
zij zijn opgericht tot in de eeuwen der eeuwen,
om te doen naar waarheid en recht.

Hij heeft bevrijding gezonden aan Zijn volk,
voor eeuwig Zijn verbond gehouden,
heilig en ontzagwekkend is Zijn NAAM.

Het begin van de wijsheid is de vreze des HEREN,
goed begrip hebben allen die er naar handelen,
Zijn lof moge blijven tot in de eeuwen der eeuwen.

PSALM 85

HEER, luister naar mij en verhoor mij,
want ik ben arm en behoeftig,
behoed mijn ziel, want ik ben toegewijd aan U,
mijn God, red Uw dienaar
die op U vertrouwt.

Ontferm U over mij, o Heer,
want heel de dag roep ik tot U,
schenk vreugde aan de ziel van Uw dienaar,
want tot U verhef ik mijn ziel,
want Gij, Heer, zijt goed en zachtmoedig,
en vol barmhartigheid voor ieder die U aanroept.

Luister, HEER, naar mijn gebed,
sla acht op mijn smekende stem,
toen ik beproefd werd, heb ik tot U geroepen,
omdat Gij mij verhoort.

Er is niemand onder de goden gelijk aan U, Heer,
niets evenaart Uw werken,
alle volkeren die Gij gemaakt hebt,
zullen komen en neerknielen voor U, Heer,
en Uw NAAM verheerlijken,
want Gij zijt groot en Gij doet wonderen,
Gij zijt de enige God.

HEER, leid mij op Uw weg,
en ik zal voortgaan in Uw waarheid,
moge mijn hart zich verheugen om Uw NAAM te vrezen.

Ik zal U belijden, Heer, mijn God, uit heel mijn hart,
en Uw NAAM verheerlijken in eeuwigheid,
want Uw barmhartigheid is groot jegens mij,
Gij hebt mijn ziel ontrukkt aan het diepst van de hades,
God, wettelozen zijn tegen mij opgestaan,
een bende van machtigen belaagt mijn ziel,
en zij houden zich U niet voor ogen.

Maar Gij, Heer mijn God, zijt goed en barmhartig,
lankmoedig, vol van genade en waarachtig;
zie op mij neer, ontferm U over mij,
geef kracht aan Uw dienaar,
red de zoon van Uw dienaars;
geef mij een teken van Uw goedheid,
dan zullen zij die mij haten het zien en beschaamd staan,
omdat Gij, HEER, mij helpt en mij troost. (2x)

Eer ... Nu en ...

Alleluja, alleluja, alleluja, eer aan U, o God. (3x)

Heer, ontferm U. (3x)

Eer ... *tropaar van het voorfeest, ofwel: uitsluitend op 24 dec.:*

t. 4 ≥ Eens werd Maria ingeschreven met de eerbiedwaardige Jozef *
 in Bethlehem, daar hij uit het zaad van David was. * In haar schoot
 droeg zij de ongezaaide Vrucht. * De tijd van haar baren brak aan, *
 en er was geen plaats in de herberg. * Toen werd de grot een lieflijk
 paleis voor de Koningin. * Christus wordt geboren, ** om de geval-
 len Ikoon weer op te richten. ≤

ofwel op 22 of 23 dec.:

t.4 ≥ Maak u gereed Bethlehem, * want nu is Eden voor allen geopend.
 * Verheug u Efra-ta, * want de Boom des Levens is in de grot opge-
 bloeid uit de Maagd. * Haar schoot was het geestelijk Paradijs, * waar-
 in zich de goddelijke Spruit bevond. * En wanneer wij daarvan eten,
 * zullen wij leven, * en niet zoals Adam ster-ven. * Want Christus
 wordt vlees ** om de gevallen Ikoon weer op te richten. ≤

Nu en ... *theotokion:*

Om ons zijt Gij uit de Maagd geboren en hebt Gij op het Kruis
 geleden, o Goede. Door Uw dood hebt Gij de dood geplunderd,
 en als God hebt Gij ons de Opstanding getoond. Veracht ons, de
 schepping van Uw handen, niet; toon ons Uw mensieliefde,
 Barmhartige. Neem de gebeden van Uw Moeder aan, die voor
 ons bidt, en red, Verlosser, het wanhopige volk.

STICHIEREN VAN SOPHRONIUS

t.7 _ Herodes ontstelde door de vroomheid der Wijzen, * en toornig vorste hij naar het tijdsverloop der geboorte. * Toen werden de moeders van hun kinderen beroofd, * want de onrijpe jeugd der zuigelingen * werd meedogenloos afgemaaid door het zwaard. * De borsten verdroogden, * onvruchtbaar werden de bronnen der melk: * groot was de verschrikking. * Gelovigen, laat ons dus vroom bij eenkomen ** nu wij Christus' geboorte vere - eren. _

het tweede koor herhaalt, zonder vers: Herodes ontstelde ... Daarna:

God zal van Teman komen;
de Heilige van de beschaduwde, lommerrijke berg Pharan.

t.2 _ Toen Jozef, o Maagd, door droefheid was gewond, * hebt gij op de weg naar Bethlehem tot hem gesproken: * "waarom kwelt gij u nu gij ziet dat ik in de schoot ontvangen heb, * en zijt gij in onwetenheid verschrikt * over het huiveringwekkende mysterie dat gij in mij waarneemt? * Leg af alle vrees en erken het ongelooflijke wonder. * Want uit genade komt God in de wereld, * en nu is Hij in mijn schoot om het vlees aan te nemen; * na de Geboorte zult ge Hem zien zoals zijn wil is. * Vol vreugde zult ge Hem dan als uw Schepper aanbidden, * Die de engelen zonder ophouden bezingen en verheerlijken, ** tezamen met de Vader en de Heilige Geest." _

Heer, ik heb uw tijding gehoord, en ik werd bevreesd;
Heer, ik heb uw werken overwogen en ik werd ontsteld.

en we herhalen het stichier: Toen Jozef ...

door de canonarch:

t6-obichod _ Heden wordt uit de Maagd gebo-ren, * Hij Die in
 Zijn hand de gehele schepping draagt. (3x) * Sterflijk is Hij, en
 in doeken gewik - - - keld * Die volgens Zijn wézen onaan-
 raakbaar is. * God Zelf ligt in een krib-be, * Die in den begin-
 ne de hemelen beves - - - tigd heeft. * Uit een moederborst
 wordt met melk gevoed, * Hij Die in de woestijn het manna
 deed regenen voor het volk. * De Bruidegöm der Kerk * roept
 de Wijzen tot Zich, * en als Zoon der Maagd aanvaardt Hij hùn
 ga-ven. * Wij vereren Uw Geboorte, o Chris-tus. * Wij vere-
 ren Uw Geboorte, o Chris-tus * Wij vereren Uw Geboorte, o
 Chris-tus. ** Toon ons nu ook Uw goddelijke Godsverschij-
 ning.

Eer ... *1e koor herhaalt* : Heden wordt uit de Maagd ...

Nu en ... *2e koor herhaalt* : Heden wordt uit de Maagd ...

PROKIMEN

PS 86

t.4 / Elke mens zal zeggen: Moeder Sion, *
 want de mens is in haar geboren.

Haar grondvesten zijn op de heilige bergen.

LEZING UIT DE PROFETIE VAN JESAJA (9,1-6)

Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op zijn schouder gelegd. En men noemt Hem: Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredesvorst. Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over zijn koninkrijk. Want hij sticht het en grondvest het met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De ijver van de Heer der heerscharen zal dit doen.

**LEZING UIT DE BRIEF VAN DE HEILIGE APOSTEL PAULUS
AAN DE HEBREEËN**

§ 306 *Hebr 2 : 11-18*

Broeders, zowel Hij Die heiligt als zij die geheiligt worden, zijn allen uit één. Daarom schaamt Hij Zich er niet voor hen broeders te noemen, als Hij zegt:

Ik zal Uw Naam aan Mijn broeders verkondigen;
te midden van de bijeenkomst zal Ik U lofzingen.

En verder:

Ik zal op Hem Mijn vertrouwen stellen.

En vervolgens:

Zie, Ik en de kinderen die God Mij gegeven heeft. Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel genomen om door de dood hem die de macht over de dood had – dat is de duivel – teniet te doen, en allen te verlossen die uit vrees voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren. Want werkelijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het nageslacht van Abraham aan. Daarom moest Hij in alles aan Zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn bij God, om de zonden van het volk te verzoenen. Want waarin Hij Zelf geleden heeft, toen Hij verzocht werd, kan Hij hen die verzocht worden, te hulp komen.

geen alleluja

LEZING UIT HET HEILIG EVANGELIE VOLGENS MATTHEÛS

Mt 2 : 13-23

Toen de Wijzen vertrokken waren, zie, daar verscheen een engel des Heren aan Jozef in de droom en zeide: Sta op, neem het kind en zijn moeder en vlucht naar Egypte, en blijf daar totdat Ik het u zeg. Want Herodes wil het kind opsporen om het te doden. Hij stond dan op, nam in de nacht het kind en zijn moeder en week uit naar Egypte. En hij bleef daar tot de dood van Herodes, opdat vervuld zou worden, hetgeen de Heer door de profeet gezegd heeft:

Uit Egypte heb Ik mijn zoon geroepen.

Toen nu Herodes zag, dat hij door de wijzen misleid was, werd hij zeer vertoornd en gaf bevel alle knapen van twee jaar en daaronder in Bethlehem en in de gehele omtrek te doden, overeenkomstig de tijd, die hij bij de wijzen nauwkeurig had uitgevorst. Toen werd vervuld, hetgeen door de profeet Jeremia gezegd was:

In Rama is een stem gehoord,
veel geweend en geklaagd.

Rachel wenend om haar kinderen,
wilde niet getroost worden,
omdat zij er niet meer zijn.

Toen Herodes gestorven was, zie, er verscheen een engel des Heren in de droom aan Jozef in Egypte en zeide: Sta op, neem het kind en zijn moeder en ga naar het land Israël, want zij die het kind naar het leven stonden, zijn gestorven. Hij stond dan op, nam het kind en zijn moeder, en kwam in het land Israël. Maar toen hij vernam dat Archeláüs in Judéa koning was in plaats van zijn vader Herodes, werd hij bevreesd daarheen te gaan; en in een droom gewaarschuwd, week hij uit naar het gebied van Galiléa. En hij ging wonen in een stad genaamd Nazareth, opdat vervuld zou worden hetgeen door de profeten voorzien was, dat Hij Nazoreeër genoemd zou worden.

L Lever ons niet over tot aan het einde, omwille van Uw heilige Naam; vernietig niet Uw Verbond en neem Uw barmhartigheid niet van ons weg; omwille van Abraham, de door U beminde; en omwille van Isaäk, Uw dienaar; en van Israël, Uw Heilige.

Heilige God ... *t/m* Onze Vader ...

gelezen kondaak van het voorfeest - t.3

De Maagd komt heden * om het voor-eeuwige Woord op onzegbare wijze * in de grot te baren. * Jubel, o wereld, nu gij dit hoort: * loof met de Engelen, en de herders Hem, Die ons wil verschijnen, * het Nieuwe Kind: de voor-eeuwige God.

Heer, ontferm U. (40x)

Gij, Die te allen tijde en te aller ure in de hemel en op aarde aanbeden en verheerlijkt wordt, Christus God; Die lankmoedig, vol erbarming en tot het uiterste medelijdend zijt; Die de rechtvaardigen liefhebt en U over de zondaars ontfermt; Die allen tot de verlossing roept door de belofte van het komende heil; Gij, Heer, verhoor ook onze smeking van dit uur; richt ons leven naar Uw geboden; heilig onze zielen; zuiver onze lichamen; maak ons denken recht en onze gedachten rein; en verlos ons van iedere kwelling, van alle kwaad en elke smart. Omgeef ons met Uw heilige engelen, opdat wij, door dit heil bewaakt en geleid, mogen komen tot de eenheid van geloof en tot de kennis van Uw ontoegankelijke heerlijkheid. Want Gij zijt gezegend in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Heer, ontferm U. (3x) Eer .. Nu en ...

U, eerbiedwaardiger dan de cherubijnen
en onvergelijkelijk glorie rijker dan de serafijnen,
die ongerept God het Woord hebt gebaard,
in waarheid Gods Moeder: u verheffen wij.

-----als er een priester is :-----

L Vader, zegen in de naam des Heren.

P God, wees ons barmhartig en zegen ons;
doe Uw aangezicht over ons lichten,
en ontferm U over ons.

L Amen.

-----*anders:*-----
L Door de gebeden van onze heilige vaders, Heer Jezus Christus onze God, ontferm U over ons. Amen.

SLOTGEBED

Meester, Heer Jezus Christus onze God,
Die lankmoedig onze zonden verdraagt,
en Die ons tot dit Uur geleid hebt
waarin Gij, hangend aan het levendmakend hout,
voor de goede rover de toegang tot het paradijs geopend,
en de dood door Uw dood hebt vernietigd:
wees ons, Uw zondige en onwaardige dienaren, genadig;
want wij hebben gezondigd en de wet overtreden,
en wij zijn niet waardig onze ogen naar de hemel op te heffen,
want wij hebben de weg van Uw gerechtigheid verlaten
en zijn afgedwaald volgens de begeerte van ons hart.
Maar wij smeken tot Uw onvergelijkelijke goedheid:
spaar ons, Heer, volgens de overvloed van Uw barmhartigheid
en red ons omwille van Uw heilige NAAM,
want onze dagen zijn nutteloos voorbijgegaan.
Ontruk ons aan de hand van de vijand
en vergeef ons onze zonden.
Laat sterven onze vleeselijke gezindheid,
opdat wij, de oude mens afleggend,
de nieuwe mens mogen aandoen,
om te leven voor U, onze Heer en beschermer.
En wanneer wij zo Uw geboden onderhouden,
mogen wij dan komen tot de eeuwige rust,
waar de woning is van allen die zich in U verheugen.
Want Gij zijt werkelijk de ware vreugde en blijdschap van hen
die U liefhebben, Christus onze God,
en tot U zenden wij de lof,
evenals tot Uw beginloze Vader,
en Uw alheilige, goede en levendmakende Geest;
nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Géén 'Komt laat ons ...', maar onmiddellijk:

PSALM 102

Zegen, mijn ziel, de Heer, gezegend zijt Gij, o Heer.

Zegen mijn ziel, de HEER,
en al wat in mij, zegen Zijn heilige NAAM,
zegen mijn ziel, de HEER,
en vergeet al Zijn vergeldingen niet.

Hij vergeeft al uw overtredingen,
en geneest al uw kwalen,
Hij verlost uw leven uit het verderf,
Hij kroont u met genade en barmhartigheid,
uw verlangen vervult hij met het goede,
als van een adelaar vernieuwt Hij uw jeugd.

***

Het is de HEER die barmhartigheid doet
en recht verschaft aan allen die onrecht lijden,
Hij maakte Zijn wegen aan Mozes bekend,
Zijn wilsbeschikkingen aan de zonen van Israël.

Barmhartig en ontfermend is de HEER,
lankmoedig en vol ontferming,
niet tot het einde duurt Zijn toorn,
niet voor eeuwig Zijn wrok,
niet naar onze ongerechtigheid heeft Hij met ons gedaan,
Hij heeft ons niet naar onze zonden vergolden.

Want zo hoog als de hemel is boven de aarde,
zo sterk maakt de Heer zijn genade voor hen die Hem vrezen,
zo ver als het Oosten is van het Westen,
zo ver heeft Hij onze ongerechtigheid van ons verwijderd.

Zoals een vader medelijden heeft met zijn zonen,
zo heeft de HEER medelijden met hen die Hem vrezen
want Hij weet waarvan wij gemaakt zijn,
Hij herinnert zich dat wij stof zijn.

***

De mens, zijn dagen zijn als gras,
als een bloem op het veld, zo verliest hij zijn bloei,
want de wind waait erover en hij is er niet meer,
en zijn plaats is niet meer bekend.

Maar de barmhartigheid van de HEER is eeuwig
en duurt tot in eeuwigheid over hen die Hem vrezen,
Zijn gerechtigheid rust op het nageslacht van hun zonen,
die Zijn verbond onderhouden,
en Zijn geboden indachtig zijn om ze te vervullen.

De HEER heeft in de hemel Zijn troon bereid,
Zijn koningsmacht heerst over alles,
zegen de HEER, al zijn engelen,
machtig in kracht, die Zijn woord volbrengen,
bij het horen van het geluid van Zijn woorden.

Zegen de HEER, al Zijn machten,
Zijn dienaren die Zijn wil ten uitvoer brengen,
zegen de HEER, al Zijn werken,
op iedere plaats van Zijn heerschappij,
zegen, mijn ziel, de HEER.

Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

PSALM 145

Loof, mijn ziel, de HEER,
ik wil de HEER loven in heel mijn leven,
psalmzingen voor mijn God zolang ik besta.

Stel uw vertrouwen niet op vorsten,
op mensenzonen bij wie geen heil is,
zijn geest zal van hem uitgaan, en hij zal wederkeren tot stof,
op die dag gaan al zijn plannen te gronde.

Gelukkig hij wiens Helper de God is van Jakob,
die zijn vertrouwen stelt op de HEER, zijn God,
Die hemel, aarde en zee heeft gemaakt,
met al wat zich daarin bevindt,
Hij behoedt de waarheid in eeuwigheid,
Hij verschaft recht aan wie onrecht lijden,
Hij geeft voedsel aan de hongerigen.

De HEER verlost de geboeiden,
De HEER verlicht de blinden,
De HEER richt de gebrokenen op,
de HEER heeft de rechtvaardigen lief,
De HEER behoedt de bekeerlingen,
Hij is de steun van wees en weduwe,
maar Hij vernietigt de weg van de zondaars.

De HEER zal heersen in eeuwigheid,
uw God, o Sion, van geslacht tot geslacht.

Nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen, amen.

Eniggeboren Zoon en Woord van God, Gij Die onsterfelijk zijt,
en omwille van onze verlossing vlees hebt willen aannemen
uit de heilige Moeder Gods en altijd-maagd Maria,
en zonder verandering Mens geworden zijt;
Die gekruisigd zijt en de dood door Uw dood hebt vertreden,
Christus God, Die één zijt van de Heilige Drievuldigheid,
en verheerlijkt wordt te zamen met de Vader en de Heilige Geest:
red ons.

ZALIGSPREKINGEN

In Uw Koninkrijk gedenk ons, o Heer,
wanneer Gij in Uw Koninkrijk gekomen zijt.
Zalig de armen van geest,
want van hen is het Koninkrijk der hemelen.
Zalig de treurenden, want zij zullen worden vertroost.
Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.
Zalig die hongeren en dorsten naar gerechtigheid,
want zij zullen worden verzadigd.
Zalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden.
Zalig de reinen van hart, want zij zullen God aanschouwen.
Zalig de vredestiters,
want zij zullen kinderen Gods worden genoemd.
Zalig die vervolgd worden om de gerechtigheid,
want van hen is het Koninkrijk der hemelen.
Zalig zijt gij wanneer men u smaadt en vervolgt,
en lasterlijk allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil.
Verheugt en verblijdt u, want uw loon is groot in de hemelen.

Eer ... nu en ...

Gedenk ons, o Heer, wanneer Gij in uw koninkrijk gekomen zijt.
Gedenk ons, o Meester, wanneer Gij in uw koninkrijk gekomen zijt.
Gedenk ons, o Heilige, wanneer Gij in uw koninkrijk gekomen zijt.

Het bovenhemels koor bezingt U en zegt:
Heilig, heilig, heilig, de Heer Sabaoth;
hemel en aarde zijn vol van Uw heerlijkheid.

Nader tot Hem en word verlicht;
uw gezicht zal niet beschaamd worden.

Het bovenhemels koor bezingt U en zegt:
 Heilig, heilig, heilig, de Heer Sabaoth;
 hemel en aarde zijn vol van Uw heerlijkheid.

Eer ...

Het koor der heilige engelen en aartsengelen bezingt U,
 tezamen met de bovenhemelse machten:
 Heilig, heilig, heilig, de Heer Sabaoth;
 hemel en aarde zijn vol van Uw heerlijkheid.

Nu en ...

*Als er géén liturgie is lezen we de geloofsbelijdenis,
 anders door naar: Ontbind, scheld kwijt ..*

GELOFSBELIJDENIS

Ik geloof in één God, de almachtige Vader,
 Schepper van hemel en aarde,
 van al het zichtbare en onzichtbare.
 En in één Heer, Jezus Christus, de eniggeboren Zoon van God,
 geboren uit de Vader vóór alle eeuwen.
 Licht uit Licht, ware God uit de ware God,
 geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader;
 en door Wie alles geworden is.
 Die om ons mensen en om onze verlossing uit de hemel is nederge-
 daald en vlees heeft aangenomen door de Heilige Geest
 uit de Maagd Maria, en Mens geworden is.
 Die voor ons onder Pontius Pilatus gekruisigd is,
 geleden heeft en begraven is,
 Die opgestaan is op de derde dag volgens de Schriften,
 Die opgevaren is ten hemel,
 en zetelt aan de rechterhand van de Vader.
 Die zal wederkomen in heerlijkheid,
 om levenden en doden te oordelen,
 en aan Wiens Rijk geen einde zal zijn.
 En in de Heilige Geest, Heer en Levendmaker,
 Die uitgaat van de Vader;
 Die aanbeden en verheerlijkt wordt
 te samen met de Vader en de Zoon;
 Die door de profeten gesproken heeft.
 In één heilige, katholieke en apostolische Kerk;
 Ik belijd één doop tot vergeving van zonden;
 Ik verwacht de opstanding van de doden,
 en het leven van de komende eeuwigheid. Amen.

Ontbind, scheld kwijt, en vergeef ons onze gewilde en ongewilde zonden, o God, welke wij in woord en daad, bewust en onbewust, bij dag en bij nacht, in onze geest of met ons verstand hebben begaan. Vergeef ons alles, want Gij zijt goed en menslievend.

Onze Vader, Die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheiligd,
Uw Koninkrijk kome.

Uw wil geschiede, zoals in de hemel, zo ook op aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaren vergeven,
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.

*gelezen **kondaak** van het voorfeest - t.3*

De Maagd komt heden * om het voor-eeuwige Woord op onzegbare wijze * in de grot te baren. * Jubel, o wereld, nu gij dit hoort: * loof met de Engelen, en de herders Hem, Die ons wil verschijnen,* het Nieuwe Kind: de voor-eeuwige God.

Heer ontferm U. *(12 x)*

*----- indien gevolgd door **Vespers met Basilius-liturgie** : -----*

WEGZENDING

P Eer aan U, Christus God, onze hoop, eer aan U.

L Eer .. Nu en ... Heer, ontferm u, *(3x)* vader, zegen.

en de priester geeft de zegen.

De Vespers met de Liturgie beginnen met : Gezegend is het Koninkrijk ...

----Als er geen Liturgie gevierd wordt, dan ps 33, als volgt:-----

De Naam des Heren zij gezegend,
van nu af tot in eeuwigheid. (3x)

Eer ... Nu en ...

PSALM 33

Ik wil de HEER zegenen te allen tijde,
altijd blijve Zijn lof in mijn mond,
in de HEER verheft zich mijn ziel,
dat de zachtmoedigen het horen en zich verheugen.

Verheerlijk de HEER met mij,
laat ons tezamen Zijn NAAM verheffen;
ik zocht de HEER en Hij heeft mij verhoord,
Hij heeft mij bevrijd uit al mijn beproevingen.

Nader tot Hem en word verlicht:
uw gezicht zal niet beschaamd worden;
deze arme heeft geroepen en de HEER heeft hem verhoord,
Hij heeft hem verlost uit al zijn kwellingen.

De Engel des HEREN legert zich
rond die Hem vrezen, om hen te bevrijden.
Proef en zie dat de HEER goed is,
gelukkig de man die op Hem vertrouwt.

Vrees de HEER, gij al Zijn Heiligen,
want voor wie Hem vrezen is er geen gebrek.
Rijken werden arm en noodlijdend,
maar die de HEER zoeken zal het aan geen enkel goed
ontbreken.

Kom kinderen, luister naar mij:
ik zal u de vreze des HEREN leren;
wie is de mens die het leven wil,
die smacht om goede dagen te zien?

Dat zijn tong dan ophoude met kwaad te spreken,
zijn lippen met bedrog te plegen.
Keer u af van het kwade en doe het goede,
zoek de vrede en jaag die na.

De ogen des HEREN zijn op de rechtvaardigen,
Zijn oren naar hun smeking;
het aangezicht des HEREN is tegen hen die het kwade doen,
om hun gedachtenis te verdelgen van de aarde.

De rechtvaardigen roepen en de HEER verhoort hen;
Hij bevrijdt hen uit al hun kwellingen;
de Heer is nabij aan een vermorzeld hart,
de nederigen van geest schenkt Hij verlossing.

Talrijk zijn de beproevingen van de rechtvaardigen,
maar de Heer bevrijdt hen uit alle kwelling,
de HEER bewaart al hun beenderen:
niet een ervan zal gebroken worden.

De dood van de zondaars is rampzalig,
want wie de rechtvaardigen haten, bezondigen zich;
de HEER bevrijdt de zielen van Zijn dienaren:
allen die op Hem vertrouwen zijn vrij van zonde.

Eer .. Nu en ... Heer, ontferm. (3x) vader, zegen.
en de priester doet de wegzending.

En de Vespers beginnen met : Komt laat ons ...
